

DENET VERGİ DUYURU

Duyuru Tarihi : 31.01.2018
Duyuru No : 2018/012
Yayımlandığı Yer : YAKLAŞIM DERGİSİ - Şubat 2018
Sayı : 302

Mehmet MAÇ
Yeminli Mali Müşavir

mehmet.mac@bdo.com.tr

BDO Yayıncılık A.Ş.

Eski Büyükdere Cad. No.14
Park Plaza Kat:4
34398 Maslak/İstanbul
Turkey

Tel: +90 212 365 62 00
Fax: +90 212 365 62 02
e-mail: bdo@bdo.com.tr
www.bdo.com.tr

PERSONELE, TOPLU TAŞIMA ARAÇLARI İLE EVDEN İŞE GİDİP GELEBİLMESİ İÇİN ŞEHİR KART (AKBİL) VERİLMESİ

ÖZET:

İşveren tarafından personele sağlanan bazı menfaatler gelir vergisinden istisna edilmiştir. Bu menfaatlerden birisi de GVK'nun 23/10 uncu maddesinde yer alan ve “*hizmet erbabının toplu olarak işyerlerine gidip gelmelerini sağlamak maksadıyla işverenler tarafından yapılan taşıma giderleri*” şeklinde ifade edilen menfaattir.

Servis aracı tutmak suretiyle personeli sabahları uygun yerlerden alıp işyerine getirtmek akşamları da bu araç ile yine evlerine yakın yerlere göndermek şeklindeki menfaatlerin istisna kapsamında olduğu Maliye İdaresi'nce kabul edilen bir husustur.

Fakat Maliye İdaresi servis aracı tutmak yerine, personelin belediye otobüsü, metro, metrobüs, şehir hattı vapuru, banliyö treni gibi araçlarla işe gidip gelmesinin sağlanması amacıyla, şehir kart, akbil gibi isimlerle anılan ve bu vasıtalarla binilmesini sağlayan kart verilmesi yahut mevcut karta kredi yüklenmesi amacıyla yapılan giderleri GVK'nun 23/10 uncu maddesi kapsamında görmemekte, dolayısıyla;

Garantisi ile sınırlı bir Birleşik Krallık şirketi olan BDO International Limited'in üyesi ve bir Türk anonim şirketi olan BDO Yayıncılık A.Ş., bağımsız üye kuruluşlardan oluşan BDO ağıının bir parçasını teşkil etmektedir.

BDO International global ağıının toplam gelirleri 2017 yılında 8,1 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. BDO, 160'den fazla ülkede bulunan 1.500 ofiste faaliyet göstermekte olup, bu ofislerde denetim ve danışmanlık hizmetleri veren ortaklar dahil dünya çapında 74.000'nin üzerinde kişi çalışmaktadır.

Dikkat ve titizlikle hazırlanan bu yayın, geniş anlamda görüşleri içermekte olup, genel bir yol gösterici olarak değerlendirilmelidir. Özel durumlarla ilgili olarak, mesleki görüş ve yardım almadan, bu yayına dayanarak uygulamalarda bulunulmamalıdır. Bu konuların kendi özel durumunuza ilişkin etkilerini görüşmek için BDO Yayıncılık A.Ş. ile temas kurabilirsiniz. Bu yayındaki bilgilere dayanarak belli eylemlerde bulunmak veya bulunmamak nedeniyle doğabilecek zararlar nedeniyle, BDO Yayıncılık A.Ş. ve ortakları, çalışanları ile yazarları herhangi bir yükümlülük veya sorumluluk kabul etmemektedirler.

- Bu giderlere ait KDV'nin indirilmesine izin vermemekte ve
- Söz konusu giderin KDV dahil tutarının net ücret sayılıp brüte götürülmek suretiyle stopaja tabi tutulmasını öngörmektedir.¹

Bizim görüşümüz söz konusu giderlerin istisna (GVK Md.23/10) kapsamında olduğu, KDV'si indirilmek suretiyle masraf yazılabileceği yönündedir.

Son zamanlarda meydana gelen ihtilaflar sonucunda vergi yargısının da bu giderlere ait KDV'nin indirilebileceği ve ücret stopajı söz konusu olmaksızın gider kaydedilebileceği görüşünde olduğu anlaşılmıştır.

1. ÜCRET STOPAJI AÇISINDAN DURUM:

1.1.Maliye İdaresi'nin Görüşü:

Prensip olarak personelin işe nasıl gidip geleceği kendi şahsi sorunudur ve personel işe gidiş gelişi ile ilgili maliyetleri kendi stopajlanmış net ücreti ile karşılamak durumundadır.

Yine prensip olarak işverenin personelin işe gidiş gelişini sağlaması şeklinde personele sağladığı menfaat net ücret niteliğindedir ve brüte götürülerek stopaja konu edilmesi gerekir.

Ancak işveren personelin TOPLU OLARAK İŞYERİNE GİDİP GELMESİNİ SAĞLAMAK suretiyle menfaat sağladığı takdirde bu menfaat GVK'nun 23/10 uncu maddesi uyarınca ücret stopajından istisna edilir.

Personele sağlanan bu tür istisna kapsamındaki harcamalar firma gideri olarak kabul edilmekte ve bu harcamaların KDV hariç tutarı gider veya maliyet olarak kayda geçirilip KDV'leri indirilebilmektedir.

Nitekim işverenler firmaya ait taşıt araçlarını tahsis etmek veya servis aracı kiralamak suretiyle personelin toplu olarak ev ve iş arasında taşınmasını sağladıkları takdirde, söz konusu taşıt giderleri veya servis ücretleri gider veya maliyet olarak kabul görmekte KDV'lerinin indirilmesi mümkün bulunmaktadır.²

Ancak Maliye İdaresi, servis aracı tutmak yerine, personelin belediye otobüsü, metro, metrobüs, şehir hattı vapuru, banliyö treni gibi araçlarla işe gidip

¹ İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı'nın 08.09.2011 tarih ve 1541 sayılı özelgesi.

² Konumuzun dışında olmakla beraber PERSONEL, öğrenci, müşteri ve benzerlerinin belirli bir güzergah dahilinde taşınması amacıyla ihdas edilen servis hizmetleri ile ilgili faturalarda hesaplanan KDV'nin 5/10' unun KDV TEVKİFATI kapsamına girdiğini hatırlatmak isteriz. Bu konuda KDV 6 isimli e-kitabımızın KDV Kanunu'nun 9. maddesine ilişkin kısmındaki 3.2.11. no.lu bölümde geniş açıklama mevcuttur.

gelmesinin sağlanması amacıyla, şehir kart, akbil gibi isimlerle anılan ve bu vasıtalarla binilmesini sağlayan kart verilmesi yahut mevcut karta kredi yüklenmesi amacıyla yapılan giderleri GVK'nun 23/10 uncu maddesi kapsamında görmemekte, dolayısıyla bu giderlere ait **KDV indirimini kabul etmeyerek KDV dahil tutarın net ücret sayılıp brüte götürülmek suretiyle stopaj hesaplanmasını istemektedir.**³

1.2. Bizim Görüşümüz:

Bizim öteden beri devam eden görüşümüz şöyle özetlenebilir;

- GVK'nun 23/10. maddesinde;

“Hizmet erbabının TOPLU OLARAK işyerlerine gidip gelmelerini sağlamak maksadıyla işverenler tarafından yapılan taşıma giderleri”

ücret stopajından istisna edilmiştir. Dolayısıyla bu tanıma giren giderler stopaj gerektirmeksizin masraf kaydedilebilir ve KDV'leri indirilebilir.

Bu istisna hükmündeki **“TOPLU OLARAK”** ibaresiyle aranan husus, bizim anlayışımıza göre personelin TOPLU TAŞIMA ARAÇLARI İLE taşınmasıdır.

Toplu taşıma aracı ise, servis otobüsü veya minibüsü olabileceği gibi, şehir içi toplu taşıma hizmeti sunan belediye otobüsü, metro, metrobüs, şehir hattı vapuru, banliyö treni gibi toplu taşıma araçları olabilir.

Hatta işveren taşınacak personel sayısının azlığı nedeniyle birkaç taksi tutup, personeli üçer dörder kişilik gruplar halinde evden işe, işten eve taşıtırsa taşıma işlemi toplu olarak yapılmış olur, dolayısıyla ödenecek taksi ücreti doğrudan gider yazılır yani stopaj gerektirmez.

- Personelin tek başına taşınması hali, **“toplularak”** şartını sağlamadığı için istisna kapsamına girmez. Dolayısıyla tek bir personelin işe gidip gelmesini sadece bu tek personeli taşıyacak taksi tutulması suretiyle sağlanırsa, taksi ücretlerinin brüte götürülerek stopaja tabi tutulması prensip olarak gereklidir.

Ancak yine bizim anlayışımıza göre fazla mesai yapılan günlerde başka hiçbir alternatif bulunmaması nedeniyle tek personel için taksi tutulup fazla mesai yapan bu tek kişinin evine gönderilmesi, işyerinin aşırı sapa bir yerde olması nedeniyle arızı olarak tek kişi için taksi tutulmasının mecburi olması gibi durumlarda da yapılan ulaşım masrafının personele sağlanmış menfaat olarak değil, iş ile ilgili gider sayılmak suretiyle doğrudan masraf kaydı ve KDV indirimi yapılması gerektiği görüşündeyiz.

³ İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı'nın 08.06.2011 tarih ve 1541 sayılı özelgesi
DENET DUYURU
Sayı : 2018/012/3

- İdare'nin anlayışı, GVK'nun 23/10 uncu maddesindeki “ toplu olarak” ibaresini, birden fazla personelin aynı taşıt aracına bindirilmesi şeklinde algılanmasından kaynaklanmaktadır. Halbuki kanun koyucunun “toplu olarak” ibaresini kullanmaktaki amacı münferit (lüks) taşıma hallerini istisna kapsamında bırakmaktır. Kaldı ki toplu taşıma araçlarına göre daha lüks sayılabilecek olan servis tutma alternatifinde istisna uygulanırken, belediye otobüsü, metro, metrobüs gibi şehir içi toplu taşıma araçlarına binmenin sağlanması evleviyetle istisna kapsamında olmalıdır.
- İdare'nin bu konuda olumsuz yorum yapmasının nedenlerinden biri de, şehir kart gibi toplu taşıma araçlarına binme imkanı veren kartların işe geliş gidiş dışındaki amaçlarla da kullanılabilecek olmasıdır. Ancak personelin kartına yüklenen kredi, o personelin evi ile işyeri arasındaki mesafeyi çalışma günlerinde ancak karşılayacak meblağda ise, personel işyerine bu dönemde fiilen gelip gittiğine göre, işveren tarafından yüklenen kredi itibarıyla amaç dışı bir kullanım olmamış demektir. Başka bir anlatımla bu konudaki gider miktarı ilgili personelin evi ile işyeri arasında gidip gelmesini ancak karşılıyorsa, amaç dışı kullanımdan söz edilemez.
- KDV indirimi yapıp yapılamayacağı sorusunun cevabı da yine taşıma giderinin GVK'nun 23/10 uncu maddesi kapsamına girip girmediğine göre değişmektedir. Personelin işe gidip gelmesi amacıyla yapılan harcama 23/10 uncu madde kapsamına giriyorsa, harcama tutarı stopaj gerekmeksizin maliyet veya gider kaydedilebilmekte ve KDV indirimi yapılabilmektedir.

Personelin işe gidiş gelişi ile ilgili gider 23/10 uncu madde kapsamına girmediği takdirde bu gider ile ilgili KDV'nin indirimi mümkün olmamakta, KDV dahil tutar, brüte götürülmek suretiyle stopaj hesaplanmasını gerektirmektedir.⁴

1.3.Vergi Yargısının Görüşü:

Yakın zamana kadar vergi yargısının konu hakkındaki görüşünü yansıtan karara rastlayamamıştık.

Şehir içi toplu taşıma imkanlarının yaygınlaşması ve servis tutmak yerine bu araçlar ile personelin ev ile işyeri arasında taşınmasının daha ekonomik olması gibi nedenlerle, personele şehir kart tahsis edilmesi yönündeki tercihler çoğalmaya başlamıştır.

⁴ Personelin münferit olarak iş ile ev arasında taşınması genellikle taksi ile olmakta, taksi işletmeleri basit usule tabi olmaları nedeniyle KDV istisnasına tabi bulundukları için (KDV Kanunu Md. 17/ 4-a) KDV yükü doğmamakta dolayısıyla KDV indirimi zaten söz konusu olmamaktadır. Bu durumda taksi işletmecisi tarafından verilen belgedeki hizmet bedelinin brüte götürülerek stopaj hesabına konu edilmesi gerekmektedir.

Vergi müfettişlerinin bu konuda eleştirilerde bulunmalarına bağlı olarak, az da olsa ihtilaf ortaya çıkabilmektedir.

Vergi yargısının konu hakkındaki görüşünü yansıtan bildiğimiz tek olay İzmir’de meydana gelmiştir.

İzmir’de faaliyet gösteren bir firma personeline şehir kart sağladığı, stopaj yapmadığı ve KDV indirdiği için tarhiyata uğramış, bu tarhiyatı istemeyerek de olsa af kapsamında ödedikten sonra, tarhiyatı doğru bulmadığı için beyannamelerini ihtirazi kayıtla vererek davalar açmaya başlamıştır.

Bu mükellefin açtığı çok sayıda davanın tamamı mükellef lehine sonuçlanmış ve ihtirazi kayıtla yapılan vergi ödemeleri faizi ile geri alınmıştır.

Bu davalardan birine ait vergi mahkemesi kararında şu ifadelere yer verilmiştir: ⁵

“Dosyanın incelenmesinden; davacı şirketin çalışanların evden işe işten eve gidiş-gelişlerinde kullanmak üzere Genel Müdürlüğü ile yapılan protokol uyarınca işçilerine Kentkart adı verilen toplu taşıma kartlarından satın aldığı, satın alma bedeline ilişkin olarak kesilen faturaların maliyet kayıtlarına intikal ettirildiği, uyuşmazlık konusu döneme ilişkin beyannamesinde bu tutar üzerinden yüklendiği katma değer vergisini indirim konusu yapmadığından ihtirazi kayıt ile beyanname verip, bu beyan üzerinden yapılan tahakkuk işlemine karşı görülmekte olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Söz konusu kartların işçilerin toplu taşıma araçlarında işyerine gidip gelmelerini sağlamak amacı ile satın alındığı açık olup; davacı şirketin, kartları işçilerinin kullanması amacıyla satın aldığı dolayısıyla ödenen bedelin 193 sayılı Yasa’nın 23/ 10. Maddesinde belirtilen istisna kapsamında bulunduğu açıktır. Söz konusu istisna hükmünü işçilerin birlikte seyahat etmesi şartına bağlamak Yasa’nın lafzını ve ruhunu daraltıcı bir durum ortaya çıkmaktadır. Toplu taşımanın mutlaka işveren tarafından vasıta temin edilmesi suretiyle yapılması şart değildir. İşverenler tarafından toplu taşıma araçlarında kullanılmak üzere bilet satın alarak yaptırdıkları taşıma da toplu taşıma niteliğindedir.

⁵ İzmir 3. Vergi Mahkemesi’nin 23.10.2014 tarih ve E:2013/2463 K:2014/1572 sayılı kararı.

Bu durumda; toplu taşıma kartlarına ödenen tutar 193 sayılı Yasa'nın 23/10. maddesi kapsamında bulunduğundan dolayısıyla söz konusu kartlara ödenen tutarlar üzerinden yüklenilen katma değer vergisi tutarının indirimi mümkün bulunduğundan ihtirazi kayıtlı verilen beyanname üzerinden yapılan tahakkuk işleminde hukuka uygunluk bulunmadığından, iptali gerekir.

Açıklanan nedenlerle, DAVANIN KABULÜNE, dava konusu KDV tahakkukunun iptaline..."

Danıştay aynı gerekçelerle bu isabetli vergi mahkemesi kararını oy birliği ile onamış, davacı şirket ihtirazi kayıtlı ödediği KDV'yi faizi ile geri almıştır. ⁶

Stopaj tarhiyatına karşı açılan başka bir davada vergi mahkemesi tarhiyatı kaldırmış ⁷ ve Danıştay bu isabetli kararı onamıştır. ⁸ Danıştay bu kararında TOPLU TAŞIMANIN MUTLAKA İŞVEREN TARAFINDAN VASITA TEMİN EDİLMEK SURETİYLE YAPILMASININ ŞART OLMADIĞI, İŞVERENLERİN TOPLU TAŞIMA ARAÇLARINDA KULLANILMAK ÜZERE BİLET SATIN ALARAK YAPTIRDIKLARI TAŞIMANIN DA TOPLU TAŞIMA NİTELİĞİNDE OLACAĞI gerekçesiyle personelin toplu taşıma araçları ile iş yerine gidip gelmelerinin sağlanması amacıyla yapılan giderlerin GVK'NUN 23/10 UNCÜ MADDESİ UYARINCA STOPAJDAN İSTİSNA OLDUĞUNU KABUL ETMİŞTİR.

Maliye İdaresi'nin, toplu ulaşım kartlarının kullanımı ile ilgili zaman ve mekan kısıtlamasının bulunmaması, bu kartların işe gidip gelme dışında da kullanılabilir olması ve işçiye toplu taşıma kartı verilmesinin 23/10 uncü maddedeki "TOPLU OLARAK" şartının yerine getirildiği anlamına gelmeyeceği şeklindeki savunmaları kabul edilmemiştir.

2. KDV İNDİRİMİ AÇISINDAN DURUM:

Personelin toplu taşıma araçlarına binmesini sağlamak amacıyla yapılan gider firmanın işlerinin görülmesi için yapılmışsa bu giderin, belgesine dayanarak masraf yazılabileceği ve KDV'sinin indirilebileceği konusunda tereddüt yoktur. Nitekim bu husus özelgelerle teyit edilmektedir. ⁹ Keza, serbest meslek erbabı da işi için yaptığı bu tür giderlerin KDV'sini indirmek suretiyle masraf kaydı yapabilmektedir. ¹⁰

⁶ Danıştay 9. Dairesi'nin 05.06.2017 tarih ve E:2015/30 K: 2017/5430 sayılı kararı.

⁷ İzmir 2. Vergi Mahkemesi'nin 31.12.2012 tarih ve E: 2012/943 K: 2012/1684 sayılı kararı.

⁸ Danıştay 3. Dairesi'nin 15.11.2013 tarih ve E: 2013/5832 K: 2013/5003 sayılı kararı.

⁹ Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı'nın 22.10.2015 tarih ve 1070 sayılı özelgesi.

¹⁰ İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı'nın 08.09.2014 tarih ve 2186 sayılı özelgesi.

KDV Genel Uygulama Tebliği'nin I/B-5 no.lu bölümünde “....personelin toplu olarak işyerine gidip gelmesini sağlamak amacıyla yapılan taşıma hizmetleri”nin personele tahsisinde KDV hesaplanmayacağı bu hizmetlerin temininde yüklenilen KDV'lerin indirileceği hükme bağlanmıştır.

Bu yazımızda ise, ev ile iş arasında gidip gelmeleri için personele toplu taşıma araçlarına binme imkanının sağlanmasının, servis tutulmasında olduğu gibi kabul görüp görmeyeceği ele alınmıştır.

Maliye İdaresi, servis tutulmasında KDV indirimine izin vermekte iken, aynı amaçla yapılan personelin toplu taşıma araçlarına binmesini sağlamak için yapılan masrafları, personele verilen net aynı ücret saydığı için söz konusu giderlere ait KDV'nin indirilemeyeceğini KDV dahil tutarın brüte götürülerek stopaja tabi tutulması gerektiğini ileri sürmektedir.

Vergi yargısının ve bizim kabul ettiğimiz görüş ise personelin ev ve iş arasında toplu taşıma araçları ile gidip gelmesi amacıyla yapılan masrafın GVK'nun 23/10 uncu maddesine göre stopajdan istisna olduğu, dolayısıyla bu masrafın firma gideri niteliği taşıdığı, KDV'sinin indirilip, KDV hariç tutarın gider veya maliyet olarak dikkate alınabileceği yönündedir.

Mükellefler tarhiyat riskini göze alarak KDV indirimi yapmak istediğinde, KDV indirimine dayanak teşkil eden belge temini sorunu ortaya çıkmaktadır.

Maliye İdaresi 382 no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nde şu düzenlemeyi yapmıştır:

“2-Özel Kartlar Kullanılarak Yapılan Şehir İçi Yolcu Taşımacılığında Belge Düzeni:

..... söz konusu kartların anlaşmalı yolcu işletmelerine ait taşıtlarda kullanılmasına kadar olan aşamalarda, bankalarca bayilere yükleme hakkı verilmesi ve yolcuların ellerinde bulunan özel kartlara bayilerden yükleme yaptırmalarında henüz yolcu taşıma hizmeti gerçekleşmemiş olduğundan Vergi Usul Kanununda sayılan herhangi bir belgenin düzenlenmesine gerek bulunmamaktadır.

Anlaşmalı yolcu taşıma işletmeleri tarafından, bedeli söz konusu kartlar kullanılmak suretiyle ödenmiş bulunan taşıma hizmetlerine ilişkin olarak, elektronik ortamda tutulan ve muhafaza edilen kayıtlara istinaden, gün sonunda “muhtelif müşteriler” ibareli bir fatura düzenlenecektir.

Diğer taraftan, bayilerce sunulan hizmet dolayısıyla özel kartları satışa sunan firmalardan; bu firmalarca da anlaşmalı yolcu işletmelerinden alınacak komisyon vb. bedeller için, hizmetin tamamlanmasından itibaren yedi günlük süre dahilinde fatura düzenlenmesi gerekmektedir.

Öte yandan, bayilerce müşterilere yükleme yapılması sırasında MALİ DEĞERİ OLMAYAN BİR BELGENİN MÜŞTERİYE VERİLMESİ MÜMKÜNDÜR.”

Görüldüğü gibi Maliye İdaresi şehir kartlara kredi yüklenmesi için yapılan masrafların fatura veya benzeri belge ile belgelenmesini engellemiş bulunmaktadır.

KDV Kanunu’nun 29 ve 34 üncü maddelerinde ise KDV indiriminin fatura veya benzeri vesikalara dayandırılması şarttır.

KDV Genel Uygulama Tebliği’nin III/A-4.5. no.lu bölümünde belediyeler tarafından yapılan şehir içi yolcu taşımacılığında kullanılan biletlerin ve kartların bayiler tarafından satışında özel matrah şekli uygulanacağı, yani KDV tutarının nihai satış fiyatı üzerinden belediye tarafından hesaplanıp beyan edileceği, belge üzerinde KDV’nin ayrıca gösterilmesine gerek olmadığı, KDV’nin iç yüzde oranına göre hesaplanıp indirilebileceği hükme bağlanmıştır.

Toplu taşıma kartlarının özel halk otobüslerinde de kullanılıyor olması yukarıdaki kuralları etkilememektedir.¹¹

Bu durumda bizim anlayışımıza göre şehir kart için yapılan ödemeler mukabilinde verilen ve MALİ DEĞERİ OLMAYAN belgelerde yazılı tutar 118’e bölünüp bulunan rakam 18 ile çarpılmak suretiyle hesaplanacak KDV tutarının söz konusu belgeye dayanarak indirilebilmesi gerekir.

Fakat Maliye İdaresi bu giderler için fatura ve benzeri belge düzenlenmesini önlemiş olmasına rağmen verdiği özetlerde, söz konusu giderlere ait FATURA VE BENZERİ BEGELERDE GÖSTERİLEN KDV’nin indirilebileceği yönünde, çelişki yaratan görüşüne yer vermektedir.¹²

3. BELGELEME AÇISINDAN DURUM:

Bir mükellefin şehir içi ulaşımda kullanılan kent kart için yapılan harcamaların nasıl belgeleneceği hakkındaki sorusu üzerine verilen özetde¹³ şu açıklamalar yapılmıştır:

“ - Kartlı ödeme sistemlerinin kullanıldığı şehri içi ulaşım vasıtaları (otobüs vb.) için yaptığı masrafların temin edilmesi halinde 382 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde belirtildiği şekilde yükleme yapılması sırasında bayilerce düzenlenecek olan bilgi fişinin de eklenmesi suretiyle tanzim edilecek bir bordroya dayanılarak tevsik edilmesi,

¹¹ Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı’nın 10.02.2016 tarih ve 5653 sayılı özelgesi.

¹² Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı’nın 22.10.2015 tarih ve 1070 sayılı özelgesi.

¹³ İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı’nın 30.09.2014 tarih ve 553 sayılı özelgesi

- Kartlı ödeme sistemlerinin kullanılmadığı diğer şehir içi ulaşım vasıtaları (minibüs vb.) için yaptığı masrafların tanzim edilecek bir bordroya dayanılarak tevsik edilmesi

mümkün bulunmaktadır.

Öte yandan, Vergi Usul Kanununun 228 inci maddesinde hükme bağlandığı üzere söz konusu harcamaların gerçek miktarları üzerinden kayıtlara geçirilmesi ve miktarlarının işin genişliğine ve mahiyetine uygun bulunması gerekmektedir. ”

görüldüğü gibi toplu taşıma araçlarıyla yapılan şehir içi ulaşım giderleri prensip olarak masraf listesi (masraf bordrosu) ile belgelenmektedir.

Ödemenin mali değeri olmayan bilgi fişi ile belgelendiği hallerde Maliye İdaresi bilgi fişlerinin masraf listesine eklenmesini istemektedir.

Bilgi fişi düzenlenmeyen hallerde söz konusu giderlerin belgelenmesinde ilgili görevlinin tanzim edeceği ve firma tarafından tayin edilen yetkililerin onayladığı masraf listeleri VUK’nun 228 inci maddesinin 1 ve 2 no.lu bentleri ¹⁴ uyarınca gider tevsiki için tek başına yeterli belgedir.

4. SGK PRİMİ AÇISINDAN DURUM:

5510 sayılı SGK Kanunu’nun 80. maddesine göre AYNİ YARDIMLAR, SGK PRİM MATRAHINA DAHİL EDİLMEZ.

Personele ev ile iş arasında gidip gelmesi için para vermek yerine, üzerine bu amaca yetecek meblağda kredi yüklenmiş şehir kart vermek nakit değil ayın şeklinde ücret ödenmesi anlamına gelir ve bu işlem, yüklenen kredi tutarının SGK primi matrahına girmesini gerektirmez.

Ancak aynı amaçla da olsa personele nakit olarak yol parası verilmesi, bu paranın SGK prim matrahına girmesini gerektirmektedir.

¹⁴ Madde 228

Tevsiki Zaruri Olmayan Kayıtlar

Aşağıdaki giderler için ispat edici kağıt aranmaz:

1. Örf ve teamüle göre bir vesikaya istinat ettirilmesi mutat olmyan müteferrik giderler;
2. Vesikanın teminine imkan olmyan giderler;
3.

.....

5. İŞ HUKUKU AÇISINDAN DURUM :

Personele işe gidip gelmesi için şehir kart verilmesi, firmanın genel uygulaması ise veya belli bir yahut birden fazla personel için sürekli olarak bu uygulama yapılıyorsa, söz konusu sosyal yardım bu uygulamaya konu personele ait ücretin bir unsuru ve kazanılmış hakkı haline gelir.

Bunun sonucunda, söz konusu uygulamanın durdurulması halinde eksik ücret ödendiği iddiası ortaya çıkabilir. İşten ayrılma durumunda bu menfaatin, kıdem ve ihbar tazminatlarının hesabında dikkate alınması gerekir. Ancak kullanılmamış izinler için verilecek izin parasının hesabında dikkate alınmaz.

6. SONUÇ:

Maliye İdaresi, personelin işe gidip gelmesi için toplu taşıma araçlarına binmesinin sağlanması amacıyla yapılan harcamaların KDV dahil tutarının net ücret sayılarak brüte götürülüp stopaja tabi tutulmasını (KDV indirimi yapılmamasını) istemektedir.

Bizim görüşümüz ise bu harcamaların GVK'nun 23/10 uncu maddesi uyarınca stopajdan müstesna olduğu, dolayısıyla KDV'lerinin indirilebileceği yönündedir.

Vergi yargısı bizim görüşümüze paralel kararlar vermeye başlamıştır.

Maliye İdaresi'nin GVK'nun 23/10 uncu maddesini dar yorumlamaktan vazgeçip, yargı kararları doğrultusunda görüş değiştirmesinin isabetli olacağı kanaatindeyiz.